

REFERAT Sundheds- idræts- og kulturudvalget 2022-2025 d. 23-08-2022

Mødedato Tirsdag d. 23. august 2022 kl. 16:00

Mødested Havndal Sundhedshus, Kirkevej 2B, Havndal

Indholdsfortegnelse

Status på Havndal Sundhedshus.....	3
Status på Havndals Kooperativ - projekt sundhed og glade børneliv.....	5
Temaer i Randers Kommunes nye sundhedspolitik.....	8
Forebyggelse af unges brug af røgfri nikotinprodukter (snus).....	11
Sundhedsfremme- og forebyggelsespulje 2023.....	14
Proces- og tidsplan for udarbejdelse af ny kulturpolitik.....	16
Randers Kunstmuseum - årsregnskab og beretning 2021.....	17
Randers Kammerorkester - årsregnskab og beretning 2021.....	19
Ansøgning om kulturstøtte til Randers Regnskov.....	21
Velfærdsalliance med Dansk Boldspil Union.....	22
Forlængelse af kontrakt vedr. plejeopgaver på Ulvehøj idrætsanlæg.....	24
Budgetopfølgning pr. 31. maj 2022 for sundheds-, idræts- og kulturudvalgets bevillingsområder.....	25
Gensidig orientering.....	27

Punkt 62: Status på Havndal Sundhedshus

29.00.04-G01-1-22

Resume

I sagen gives en status på aktiviteter i Havndal Sundhedshus samt på erfaringer og muligheder omkring sundhedshuset. Dernæst præsenteres indsatser som forvaltningen foreslår igangsat som del af bevillingen, der blev givet til Sundhedskaravanen i Sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen 2021.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at orienteringen om sundhedshusets aktiviteter tages til efterretning
2. at udvalget godkender, at forvaltningen arbejder videre med de foreslåede indsatser

Beslutning

1. at taget til efterretning.
2. at godkendt.

Sagsfremstilling

Havndal Sundhedshus blev indviet d. 1. april 2022. Siden har Havndal Sundhedshus været åben for aktiviteter. Sundhedshuset huser både kommunale indsatser og borgerdrevne aktiviteter. En oversigt over de kommende aktiviteter i sundhedshuset kan ses på Havndals Sundhedshus side på randers.dk. Aktiviteterne i sundhedshuset er kommet godt fra start og der kommer løbende flere tilbud, aktiviteter og brugere i huset.

Inden åbningen af Havndal Sundhedshus udarbejdede forvaltningen en pjece der beskriver Havndal Sundhedshus og de kommunale aktiviteter. Pjecen blev godkendt af sundheds-, idræts- og kulturudvalget d. 13. oktober 2021. Pjecen er vedlagt som bilag til denne sag. Langt størstedelen af aktiviteterne, der er beskrevet i pjecen er blevet igangsat. Nogle aktiviteter afholdes som beskrevet i pjecen på ugentlig basis, andre én gang om måneden mens nogle afholdes efter efterspørgsel. Af eksempler på faste kommunale aktiviteter kan blandt andet nævnes:

- Sundhedsplejens babycafé
- Legestue for børn i dagplejen
- Åben rådgivning fra familieområdet'
- Mestringsvejledning

Også aktiviteter drevet af borgerne i lokalsamfundet er kommet godt fra start og der opleves god interesse for at bruge sundhedshusets lokaler. Af eksempler på borgerdrevne aktiviteter i sundhedshuset kan nævnes:

- Bankospil for Havndal og omegns efterløns og pensionistforening
- Kortspil i Havndal og omegns efterløns og pensionistforening
- Suppekøkken
- Go' eftermiddags-arrangement i Madam Blå med kaffe og lune boller

Udover ovenstående udlånes mødelokalerne i sundhedshuset. Blandt andet bruges mødelokalerne til foreningsarbejde i Havndal Fitness og til arbejdsgruppemøder i forbindelse med forskningsprojektet Havndals Kooperativ.

Erfaringerne med at rykke allerede eksisterende kommunale tilbud til Havndal Sundhedshus er foreløbig følgende: Selvom Havndal sundhedshus er kommet godt fra start har det til nogle aktiviteter været svært at få

tilstrækkelig mange deltagere og enkelte aktiviteter er derfor blevet aflyst. For at imødekomme det bliver der reklameret og informeret mere intensivt i lokalområdet. Der kan være behov for, at aktiviteterne og tilbuddene tilpasses lokalområdet. Et eksempel herpå er rehabiliteringsenhedens kronikerforløb som normalt er opdelt i forløb for de enkelte diagnoser. For at sikre nok deltagere til et forløb i Havndal Sundhedshus er der planlagt et fælles forløb for borgere med KOL, hjertesygdomme og diabetes type 2. En flyer for dette forløb er vedlagt som bilag. Sundhedshuset har kun været få måneder i området og forventningen er at det vil tage tid inden borgerne i Havndal og områderne rundt om Havndal kender og bruger huset.

Det bliver et vigtigt fokus at få udbredt kendskabet til sundhedshusets muligheder endnu mere og sikre, at det er et hus der bruges aktivt i lokalsamfundet. I øjeblikket er det især de samme foreninger, der anvender Havndal Sundhedshus til deres aktiviteter og der er et ønske om at udbrede denne kreds yderligere.

Som en del af processen henimod det nye sundhedshus, blev der afsat midler 250.000 kr. fra Sundhedsfremme- og Forebyggelsespuljen 2021 til brug for sundhedskaravane og indsatser i Havndal. På udvalgmødet den 18.maj 2022 blev sundheds-, idræts- og kulturudvalget præsenteret for evalueringen af Sundhedskaravane, hvor det blev beskrevet at projektet har holdt sig inden for budgettet. Af det afsatte budget har Sundhedskaravane brugt 50.437,67 kr. Dermed er der 199.562,33 kr. til rest til indsatser i Havndal.

På baggrund af Sundhedskaravane aktiviteter anbefaler forvaltningen, at restpuljen bliver brugt til at arbejde videre med nedenstående forslag til indsatser i Havndal. Indsatserne har især fokus på at styrke trivsel og sundhed blandt børn og unge i Havndal og udspringer af aktiviteterne i forskningsprojektet Havndals Kooperativ.

Aktiviteter fra sundhedsplejen: Sundhedsplejens målinger viser, at ca. hvert fjerde barn er overvægtig på Havndal skole. Sundhedsplejersken oplever, at flere børn kunne have udbytte af et tilbud i overvægtsklinikken i Havndal Sundhedshus. Derfor foreslås det, at der afsættes ressourcer til, at flere børn kan få et forløb i overvægtsklinikken i Havndal.

Sundheds- og trivselsundersøgelsen fra Havndal kooperativ projektet viser at flere børn har problemer med søvn, hvilket påvirker den daglige trivsel. Sundhedsplejen ønsker at igangsætte forældreaktiviteter, som har fokus på at styrke forældrenes viden om hvordan de kan støtte deres børn, f.eks. i forhold til bedre søvn.

Udvikling af aktiviteter i samarbejde med Havndal børnehus og foreningslivet i Havndal: Tallene fra sundhedsundersøgelsen i Havndal viser, at det kun er 1 ud af 5 børn der angiver at de bevæger sig, så de bliver svedige eller forpustede hver dag. I Havndal angiver 8 ud af 10 af eleverne på mellemtrinnet, at de sjældent eller aldrig går i klub. Derudover er det ca. 1 ud af 3, der sjældent eller aldrig går til sport i klub eller forening. I Havndal spiser kun 4 ud af 10 børn frugt og grønt dagligt og 1 ud af 5 spiser ikke frokost hver dag. Forvaltningen foreslår at der i samarbejde med skole, dagtilbud og foreningslivet i Havndal arbejdes videre med tiltag som kan styrke bevægelse, fællesskab og bedre kost vaner for børn og unge i Havndal.

Økonomi

Udgifter til de foreslåede aktiviteter i Havndal afholdes af restmidler indenfor budgettet til Havndal sundhedskaravane.

Bilag

Rehabiliteringstilbud_info til borgere (002)

Havndal Sundhedshus_Pjece

Punkt 63: Status på Havndals Kooperativ - projekt sundhed og glade børneliv

29.00.00-P20-1-21

Resume

Randers Kommune indgår i et forskningsprojektet "Havndals kooperativ - sunde og glade børneliv" i samarbejde med Aarhus Universitet og Steno Diabetes Center Aarhus. Projektets formål er at øge sundhed og trivsel for børn og unge i Havndal. I sagen gives en status på forskningsprojektet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning

Beslutning

1. at taget til efterretning

Sagsfremstilling

Som en del af etableringen af Havndal Sundhedshus har Randers Kommune indgået et samarbejde med Aarhus Universitet og Steno Diabetes Center Aarhus om forskningsprojektet 'Havndals Kooperativ - sunde og glade børneliv'.

Projektets overordnede formål er:

- At styrke trivsel og sundhed for børn og unge i Havndal
- At få viden om hvorvidt projektmetoden virker og kan overføres til andre lokalområder

Hvad er det der bliver afprøvet:

- Om det er muligt at aktivere et lokalsamfund sammen med kommunen, så det er borgerne i lokalsamfundet, der aktivt udpeger hvilke trivsels og sundhedsmål man har for byens børn og unge og hvordan man vil nå målet. Og at det er lokalsamfundets borgere, der selv igangsætter og står for mange af de aktiviteter man ønsker at styrke.
- Hvad er der gennemført i projektet indtil nu:
- Steno diabetes center og Århus universitet har efter aftale med forældrene kortlagt børnenes sundhed og trivsel, både ved spørgeskemaer og fysiske test
- Der har været afholdt en række workshops, hvor borgere i Havndal og medarbejdere fra Randers kommunes forvaltninger i fællesskab først har besluttet målet for projektet (sunde og glade børneliv i Havndal). Dernæst har man fundet frem til, hvad der kan styrke trivsel og sundhed for børnene og de unge. På den sidste workshop er det blevet aftalt hvilke tiltag man ønsker at gå videre med og hvem der gør hvad

Hvad er næste skridt:

- Næste skridt er at få aktiviteterne planlagt og sat i gang. Det kan være aktiviteter som borgerne selv sætter i gang og det kan være aktiviteter, hvor man har brug for kommunal hjælp. Et eksempel på indsats er, at mange børn får dårlig søvn og det påvirker deres trivsel. Derfor vil sundhedsplejen gerne holde oplæg for forældrene om hvordan de hjælper børnene med en bedre søvn. Et andet eksempel er at der er ønske om flere aktiviteter i byen, som styrker fællesskabet mellem børnene og de voksne. Nogle borgere arbejder med idéen om at arrangere fællesspisningsaftener for byens borgere.
- Projektet har ikke nogen fast slutdato, men forskerne fra Steno Diabetes center vil løbende følge op på børnenes sundhed og trivsel, for at undersøge om det har effekt.

- Randers kommune er sammen med tre andre kommuner med i en projektansøgning om at igangsætte et tilsvarende projekt i andre lokalområder. Hvis projektet bliver bevilget er det tanken at undersøge muligheden for et tilsvarende projekt i Øster Tørslev, som en naturlig forlængelse af projektet i Havndal.

Nedenfor er projektet og indsatserne yderligere detaljeret.

Havndals Kooperativ er en lokalsamfundsindsats, som har til formål at øge børnenes sundhed og trivsel gennem en fælles indsats, hvor alle løfter i flok: lokale borgere, kommunale medarbejdere, private, foreninger, skole og andre aktører i og omkring Havndal.

Projektet bygger på en såkaldt systemorienteret tilgang, som skal skabe bæredygtige indsatser, der fremmer sunde børneliv. Den systemorienterede tilgang er en måde at involvere hele lokalsamfund og alle interessenter for sammen at nå frem til fælles løsninger på et problem. Det centrale i den tilgangen er, at det er lokalsamfundet, der er eksperterne.

Som del af forskningsprojektet har Steno Diabetes Center Aarhus og Aarhus Universitet undersøgt sundheden og trivslen blandt børnene i Havndal. Det blev gjort på en aktivitetsdag i september 2021 for alle børnene i Havndal Børneby. Dagen viste blandt andet, at 27 % af børnene i Havndal er overvægtige, 60-65 % af børnene i Havndal spiser ikke frugt og grønt hver dag, og at 41 % har det nogenlunde eller dårligt i skolen. Flere nuancer om børnenes sundhed og trivsel kan ses i bilaget Mental sundhed og fællesskaber.

Som en del af projektet, har der i efteråret 2021 og foråret 2022 været afholdt fire workshops. Her har centrale aktører og ledere, der har betydning for børnenes sundhed og trivsel i og omkring Havndal været inviteret. Denne gruppe bestod blandt andet af forældre, kommunale medarbejdere, skolelederen m.fl. De besluttede, at der skulle arbejdes med mental sundhed og fællesskaber i det videre arbejde. På de næste to workshops blev faktorer med betydning for børnenes mentale sundhed udforsket og kortlagt. På baggrund heraf har forskerne fra Aarhus Universitet og Steno Diabetes Center Aarhus udarbejdet et kort over de faktorer og komplekse sammenhænge der påvirker børns mentale sundhed. På den sidste workshop var alle interesserede i lokalsamfundet inviteret til at deltage. På workshoppen blev der sammen arbejdet på at udvikle forebyggende indsatser eller lokale handlinger baseret på årsagsdiagrammet, der blev udviklet på de foregående workshops. Workshoppen blev afsluttet med at der blev nedsat arbejdsgrupper for udvalgte temaer. Arbejdsgrupperne arbejder nu videre med indsatserne.

Indsatserne der arbejdes videre med er blandt andet fællesspisning, oplæg om mad og måltider, en sti rundt om Udbyover Sø, etablering af rammer for basket aktiviteter og aktiviteter med hyggevoksne. Årsagsdiagrammet med faktorer der påvirker børns mentale sundhed og tilhørende indsatser kan ses i bilaget Systemkort - Havndals Kooperativ, juni 2022.

Som det ses ovenfor er der fremkommet mange idéer til indsatser, der kan påvirke og forbedre børns mentale sundhed, som lokale aktører kan arbejde med. Forvaltningen har forhørt sig ved Steno Diabetes Center Aarhus og Aarhus Universitet om, hvordan de vurderer omfanget af de igangsatte indsatser. Hertil vurderes det, at antallet af igangsatte indsatser er flot i forhold til lokalområdets størrelse og at der ses et stort lokalt engagement..

Forskningsprojektet og den systemorienterede tilgang og metode, der anvendes i projektet, anses som en nytænkende måde at løse sundhedsudfordringer på. Parterne oplever opmærksomhed og interesse for projektet. Senest har Steno Diabetes Center Aarhus, Aarhus Universitet og Randers Kommune præsenteret projektet på Folkemødet. Randers Kommune er sammen med tre andre kommuner med i en ansøgning til Novo Nordisk Fonden om at udbrede metoden og forskningsprojektet til endnu et lokalområde, denne gang til Øster Tørslev. Der forventes svar på ansøgningen ultimo august.

Til mødet deltager Knud Ryom fra Aarhus Universitet og fortæller om forskningsprojektet.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

Systemkort_Havndals Kooperativ juni 2022

Havndals Kooperativ_mental sundhed og fællesskaber

Punkt 64: Temaer i Randers Kommunes nye sundhedspolitik

29.09.00-G01-230-21

Resume

Randers Kommune skal have en ny sundhedspolitik. I forlængelse af sundheds- idræts- og kulturudvalgets godkendelse af kommissoriet for udvikling og implementering af en ny sundhedspolitik i maj 2022 præsenterer forvaltningen i denne sag et fagligt oplæg til temaer og fokusområder i den nye sundhedspolitik.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget

1. at udvalget drøfter det faglige oplæg til temaer i den kommende sundhedspolitik
2. at udvalget godkender temaerne med henblik på oplæg til workshop

Beslutning

1. at drøftet
2. at godkendt, med tilføjelse af tema omkring søvn

Sagsfremstilling

Randers Kommunes sundhedspolitik for perioden 2018-2021 skal erstattes af en ny sundhedspolitik, som beskriver retningen for arbejdet med sundhed i de kommende år. Politikken skal prioritere og sætte fokus på de vigtigste fokusområder for sundhed.

Kommissoriet for udvikling af sundhedspolitikken blev godkendt af sundheds-, idræts- og kulturudvalget den 18. maj 2022. Processen for udvikling af sundhedspolitikken indeholder flere inddragende og involverende elementer: en workshop for interne og eksterne interessenter, miniinterviews med borgere og medarbejdere og et temamøde for Byrådet. Kommissoriet for udvikling af sundhedspolitikken er vedlagt som bilag.

Sundhed er et positivt og bredt begreb, der af WHO defineres som "en tilstand af fuldstændig fysisk, psykisk og social velbefindende og ikke blot fravær af sygdom eller svækkelse". Sundhed handler derfor både om livsstil og livskvalitet.

Ansvar for sundhed ligger både ved den enkelte borger og samfundet, men på forskellig vis. Ifølge sundhedslovens § 119 skal kommunalbestyrelsen varetage kommunens opgaver i forhold til at skabe rammer for en sund levevis blandt borgerne og skal etablere forebyggende og sundhedsfremmende tilbud.

Kommunerne har et stort ansvar for at sikre, at den forebyggende indsats rammer bredt. Men både stat, kommune og region har et særligt ansvar for borgere med sundhedsrelaterede udfordringer, uanset om det drejer sig om rygning, kost, alkohol eller motion. Skal der sikres mere lighed i sundhed, er det ikke blot en sundhedspolitisk opgave, men også et spørgsmål om at tænke eksempelvis beskæftigelses-, uddannelses-, og skoleindsatser ind i de forebyggende initiativer. Sundhedsopgaven og -politikken favner derfor alle dele af kommunens aktiviteter og gælder for hele kommunens virksomhed.

Det første skridt mod at prioritere og finde en fælles retning for arbejdet med sundhed er at præsentere de fokusområder og temaer, som har størst betydning for folkesundheden - både nationalt og i relation til borgernes aktuelle sundhed og trivsel i kommunen. Temaerne præsenteres på en workshop den 31. august 2022, hvor byråd, direktion, chefer, ledere og medarbejdere fra Randers Kommune er inviteret sammen med repræsentanter fra frivillige organisationer og øvrige relevante samarbejdspartnere. På workshoppen skal der arbejdes med, hvordan de enkelte områder kan bidrage ind i arbejdet med den kommende sundhedspolitik.

Det faglige oplæg til temaer har baggrund i data om borgernes sundhed fra Regions Midts seneste sundhedsprofilundersøgelse "Hvordan har du det?", Sundhedsaftalen mellem region og kommuner, Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker og emner udpeget af SIK-udvalget. Oplægget til temaerne er kvalificeret i den tværgående styregruppe og arbejdsgruppe for udvikling af sundhedspolitikken.

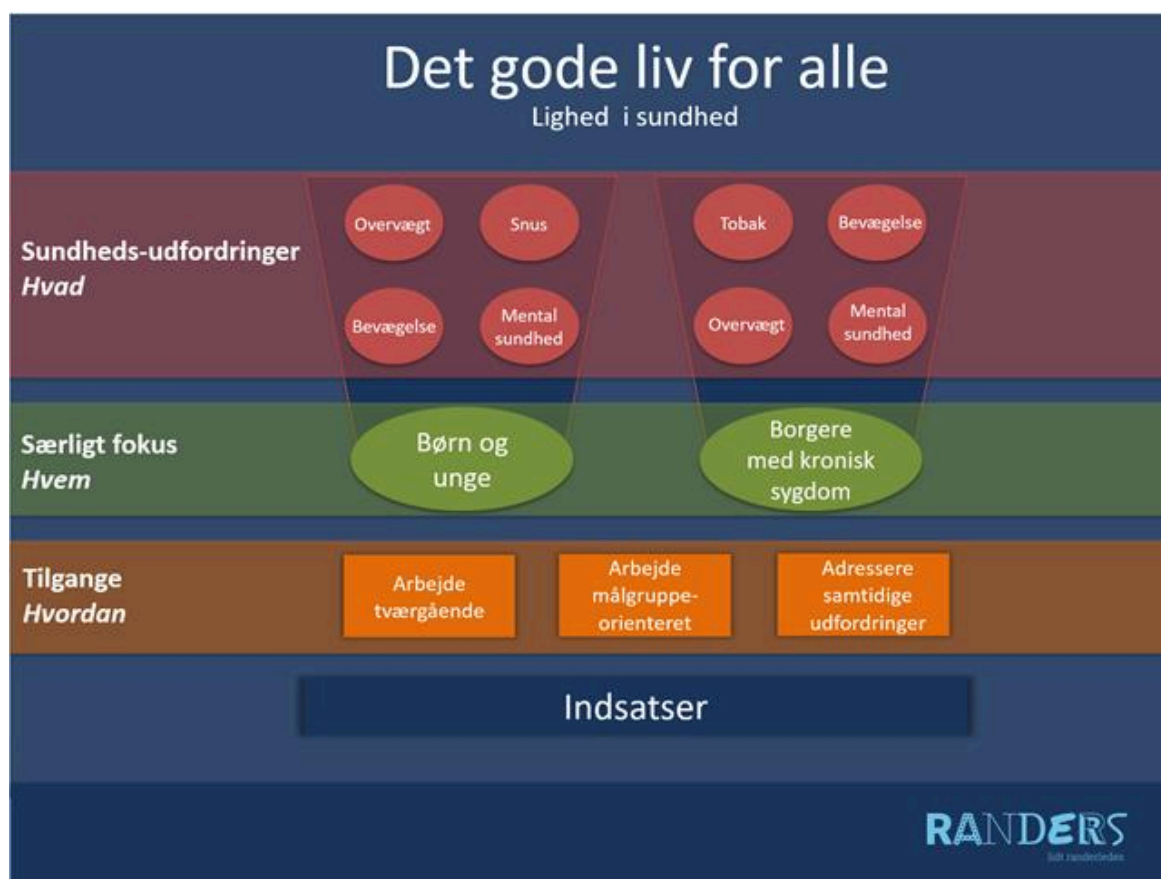
Med afsæt i ovenstående foreslår forvaltningen et særligt fokus på målgrupperne børn og unge samt borgere med kronisk sygdom. For børn og unge foreslår forvaltningen, at arbejdet særligt er rettet mod overvægt, snus, bevægelse og mental sundhed. For borgere med kronisk sygdom vil arbejdet være rettet særligt mod

sundhedsudfordringer tobak, mental sundhed, bevægelse og overvægt. Dette fokus udelukker ikke, at der i Randers Kommune arbejdes med andre målgrupper og sundhedsudfordringer, men blot at der er et særligt fokus på de udvalgte målgrupper og sundhedsudfordringer.

Ulighed i sundhed er en stor udfordring for folkesundheden og derfor er et af de store mål i arbejdet med folkesundheden at mindske den sociale ulighed i sundhed. Tidligere har der været tendens til at adressere forskellige risikofaktorer og sygdom adskilt. Men forskning og nationale erfaringsopsamlinger peger på, at nogle tilgange har større virkning ind i arbejdet med ulighed i sundhed. På den baggrund forslår forvaltningen, at det sundhedsfremmende og forebyggende arbejde er mere tværgående, målgruppeorienteret og adresserer flere samtidige udfordringer i en samlet indsats. Det vil sige, at indsatser til udmøntning af sundhedspolitikken har fokus på at:

- Arbejde tværgående. Det vil sige, at vi samarbejder på tværs af forvaltninger, sektorer og civilsamfund.
- Arbejde målgruppe orienteret. Det vil sige, at vi arbejder med både sociale og geografiske målgrupper, hvor der er et særligt stort behov og ophobning af risikofaktorer. Det kunne eksempelvis være i udvalgte lokalsamfund eller på uddannelsesinstitutioner.
- Adressere flere samtidige udfordringer. Det vil sige, at vi arbejder med indsatser, som er rettet mod sammenhænge mellem sociale og sundhedsmæssige udfordringer eller mellem flere samtidige sundhedsvaner, eksempelvis unges mentale sundhed og snusforbrug.

Ovenstående temaer og fokusområder er skitseret i modellen herunder:

Forvaltningen foreslår, at målet for arbejdet med Randers Kommunes nye sundhedspolitik er "det gode liv for alle". Ved at arbejde med de nævnte målgrupper samt de udvalgte sundhedsudfordringer og tilgange i sundhedsindsatsen er målet at opnå de bedst mulige rammer og vilkår for det gode liv for flest mulige borgere i Randers Kommune.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

Kommissorium for udvikling og implementering af sundhedspolitik (SIK august 22)

Præsentation sundhedspolitik

Punkt 65: Forebyggelse af unges brug af røgfri nikotinprodukter (snus)

29.09.04-G01-57-22

Resume

Røgfri nikotinprodukter som nikotinposer bliver stadig mere udbredt hos unge. Den stigning, der ses i forbruget, ses stort set alene blandt børn og unge mennesker. Det er stærkt bekymrende af flere årsager. I sagen præsenteres forvaltningens forslag til en fælles styrket indsats rettet mod at forebygge børn og unges brug af røgfri nikotinprodukter i Randers Kommune.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget

1. at udvalget tager redegørelse om snus til efterretning.
2. at udvalget godkender, at de foreslåede indsatser om forebyggelse af røgfri nikotinprodukter i grundskoler samt på ungdoms- og videregående uddannelser vil indgå i processen for implementering af sundhedspolitikken.
3. at udvalget godkender det indledende projekt "Tobaksfrit Idrætsliv" til forebyggelse af snus i idrætsmiljøer.

Beslutning

1. at taget til efterretning
2. at godkendt
3. at godkendt

Sagsfremstilling

Fakta om røgfri nikotinprodukter

Børn og unge udsættes i dag for et større og større udvalg af røgfri nikotinprodukter. Røgfri nikotin omfatter produkterne snus, tyggetobak og nikotinposer. Snus og tyggetobak har været på markedet længe, mens nikotinposer er et relativt nyt produkt. Modsat snus og tyggetobak indeholder nikotinposerne ikke tobak men stadig nikotin.

Fælles for produkterne er, at de ofte er tilsat smagsstoffer og ikke skal antændes men optages gennem mundslimhinden. Derfor kan produkterne bruges, hvor man ikke må ryge, da det er nemmere at skjule. De unge anvender ofte selv betegnelsen 'snus' uanset, om det reelt er snus, tyggetobak eller nikotinposer. Lovgivningen behandler også produkterne forskelligt.

Hvem og hvor mange bruger røgfri nikotin?

Andelen af børn og unge, der bruger røgfri nikotinprodukter, er steget kraftigt. Dette på trods af, at der i de seneste par år er færre børn og unge, der ryger cigaretter. Ifølge en undersøgelse fra Sundhedsstyrelsen (2022) bruger mere end hvert tiende barn og ung i alderen 15-29 år røgfrie nikotinprodukter (11,4 %). Dermed er der over de seneste år sket en tredobling af forbruget af røgfri nikotinprodukter blandt børn og unge i Danmark fra 3,4 % i 2014 til 11,4 % i 2021. Der findes ikke lokale tal for Randers Kommune, men forvaltningen antager, at det ligger på samme niveau.

Der er udtalte kønsforskelle i brugen af røgfri nikotinprodukter. Blandt unge mænd i alderen 15-29 år bruger 15,7 % røgfri nikotinprodukter enten dagligt eller lejlighedsvist, mens det blandt de unge kvinder i samme alder er sammenlagt 7,3 %. For begge køn gælder, at det hyppigste daglige forbrug findes blandt de 18-årige, hvor næsten en ud af fem mænd og knap hver tiende kvinde bruger røgfri nikotin hver dag(1).

Helbredskonsekvenser

Når man ser på skadevirkningerne af nikotin på børn og unges helbred, er det især påvirkningen på hjernens udvikling, der er bekymrende. Den menneskelige hjerne er først færdigudviklet omkring 25-30-årsalderen, og brug af nikotin i ungdommen har en negativ indflydelse på hjernens udvikling på flere områder.

Nikotin er stærkt afhængighedsskabende og kan eksempelvis medføre varig svækkelse af de netværk i hjernen, der er vigtige for stress-håndtering, følelsesmæssig stabilitet og kognitiv funktion. Nikotin øger også risikoen for rusmiddelafhængighed og psykiske lidelser. Mange unges mentale sundhed er derfor kraftigt påvirket af skadevirkninger ved afhængighed af rusmidlet nikotin.

Desuden er der en sammenhæng mellem tidlig udsættelse for nikotin og senere udvikling af hjerte-karsygdom. Endelig tyder det på, at nikotin skader tandkød, mundslimhinde og tænder(2).

Lovgivning, anbefalinger og forpligtigelser

Den nye lovgivning om røgfri skoletid på grundskoler og ungdomsuddannelser omfatter ikke alene cigaretter men alle tobaksvarer, e-cigaretter og røgfrie nikotinprodukter. I den sammenhæng anbefaler Sundhedsstyrelsen også, at e-cigaretter, røgfri tobak og alle andre nyere tobaks- og nikotinprodukter sidestilles med rygning i kommunernes forebyggelsesindsats.

Arbejdet med forebyggelse af snus er derfor afgørende for at lykkes med at implementere lov om røgfri skoletid samt leve op til Randers Kommunes vision Røgfri Randers 2025. Desuden er Randers Kommune partner i Røgfri Fremtid, hvormed kommunen har forpligtet sig til at tage et medansvar for, at børn og unge kan vokse op i sunde miljøer uden snus, tobak og e-cigaretter.

Udfordring med røgfri nikotinprodukter i Randers Kommune

Den stærkt bekymrende udvikling i børn og unges forbrug af røgfri nikotin har fået forvaltningen til at undersøge, hvordan udfordringen opfattes i Randers Kommunes skoler og idrætsmiljøer samt på ungdoms- og videregående uddannelser.

Mange grundskoler i kommunen oplyser om udfordringer. Skolerne oplever, at røgfrie nikotinprodukter er til stede både på skolen og i elevernes idrætsmiljøer. Nogle skoler oplever eksempelvis, at elever sælger røgfrie nikotinprodukter på skolen, eller de modtager henvendelser fra bekymrede forældre. Skolerne ønsker støtte og vejledning til at forebygge og stoppe børn og unges brug af røgfri nikotinprodukter.

Ungdomsuddannelser og videregående uddannelser i Randers Kommune oplever ikke udfordringen så tydeligt som grundskolerne men tager gerne imod støtte og vejledning til at hjælpe de unge til at undgå og stoppe brugen af røgfri nikotinprodukter. Et arbejde som også understøtter den fælles tobaksfri vision, som ungdomsuddannelserne i Region Midtjylland står sammen om i partnerskabet Tobaksfri Ungdomsuddannelser.

I kommunens idrætsmiljøer opleves ligeledes markante udfordringer i forbindelse med unges brug af røgfri nikotinprodukter. Og det udfordrer kommunens vision om en tobaksfri idrætskultur.

Idrætsmiljøerne oplyser, at de små hvide nikotinposer smides på udearealerne, hvor de ofte er synlige og forurener på både banerne og i naturen. Samtidig udgør de efterladte nikotinposer en risiko for forgiftning ved indtagelse af forbigående hunde.

Forslag til indsatser til forebyggelse af unges brug af røgfri nikotin

Der findes begrænset viden om effekten af indsatser rettet specifikt mod røgfri nikotinprodukter. Men i en national erfarings- og vidensopsamling anbefales særligt at:

- gøre brug af eksisterende metoder for rygestop og forebyggelse (eksempelvis benytte kommunale erfaringer fra forebyggelse af rygestart og rygestop fra projekt BUT WHY Randers).
- arbejde på tværs af institutioner, organisationer og sektorer (eksempelvis lokalt i kommunen på tværs af fag- og forvaltningsområder og i samarbejde med uddannelsesinstitutioner og foreningsliv)(3).

Grundskoler og ungdomsuddannelser

Aktuelt tilbyder Sundhedsfremme- og forebyggelsesenheden (SFE) alle kommunens grundskoler indsatsen "Ungdomslivets fristelser". Indsatsen består af et oplæg til børn og unge om bl.a. alkohol, tobak, rusmidler, afhængighed og flertalsmisforståelser. Aktuelt tager alle skoler desværre ikke imod tilbudet.

I fremtiden tilbyder SFE en videreudvikling af indsatsen til også at inkludere viden om røgfri nikotinprodukter og de relaterede helbreds-konsekvenser. Indsatsen er målrettet udskolingselever og ungdomsuddannelserne. Desuden styrker SFE indsatsen med en forældre- og lærerindsats, hvor SFE underviser lærerne på de enkelte skoler/uddannelsesinstitutioner, bidrager med viden og deltagelse på skolebestyrelses- og/eller forældremøder samt tilbyder relevant kampagnemateriale.

En forudsætning for indsatsen "Ungdomslivets fristelser" bliver fremadrettet udarbejdelse af samarbejdsaftaler mellem SFE og den enkelte skole. Aftalen forpligter skolen til i hverdagen at deltage, håndhæve og bakke op

om implementeringen af lov om røgfri skoletid. Skolens daglige bidrag til ændringer i skolemiljøet er nemlig afgørende for at lykkes med at forebygge børn og unges brug af nikotin.

Indsatsen vil desuden foregå i et tæt samarbejde med øvrige relevante kontaktparter til målgruppen. Eksempelvis vil Tandplejen bidrage til både opsporing og forebyggelse af brugen af røgfri nikotinprodukter ved alle børn og unges regelmæssige besøg, som fra 1. juli 2022 også inkluderer unge i alderen 18-21 år.

Idrætsmiljøer

Arbejdet mod at fremme børn og unges ret til et sundt og tobaksfrit idrætsliv udfoldes i en partnerskabsaftale mellem Kultur og Fritid og DGI om projektet "Tobaksfrit Idrætsliv". Projektet er finansieret af Sundhedsstyrelsen i perioden 2021 til udgangen af 2023. DGIs vision er i samarbejde med kommuner, idrætsmatrikler og -foreninger at skabe en tobaksfri idrætskultur i Danmark, så ingen børn og unge lærer at ryge, bruge snus eller andre nikotinholdige produkter i idrætslivet.

I efteråret igangsætter DGI projektet på to udvalgte idrætsanlæg i et samarbejde Randers Kommune. Med udgangspunkt i inddragelse og adfærdsændring arbejder DGI sammen med foreninger og idrætsanlæg om at opnå en kulturforandring, så børn og unge ikke oplever synlig røg/tobak. I samarbejdet tilbyder DGI idrætsforeningerne dialogmøder, støtte til udarbejdelse af lokale retningslinjer for tobak, kampagnemateriale, skiltning osv.

Med henblik på at komme bredere ud i idrætsmiljøet planlægger forvaltningen at købe et forløb med DGI på yderligere 10 idrætsanlæg gennem en ansøgning om tilskud fra Folkeoplysningsudvalgets udviklingspulje. Endelig ønsker forvaltningen at projektets vision om tobaksfrie idrætsmiljøer beskrives, som en naturlig del af den nye Fritids- og Idrætspolitik.

Hvis Randers Kommune skal lykkes med at styrke de lige muligheder for, at alle børn og unge kan vælge et liv uden tobak (jf. visionen Røgfri Randers 2025), må det være ambitionen:

- at der er udarbejdet en samarbejdsaftale med alle skoler og ungdomsuddannelser i år 2025, som understøtter implementeringen af lov om røgfri skoletid
- at alle idrætsmiljøer arbejder mod at være tobaksfrie i år 2025.

---

(1) Sundhedsstyrelsen. 2022. Brug af røgfri nikotinprodukter blandt unge. §RØG - en undersøgelse af forbrug af snus, tyggetobak og nikotinposer.

(2) Vidensråd for Forebyggelse. 2022. Notat: Konsekvenser af nikotinbrug - for børn og unges sundhed

(3) Statens Institut for folkesundhed. SDU. 2017. Forebyggelse af brug af snus og tyggetobak blandt unge.

Økonomi

Der afsættes 100.000 kr. til kampagnemateriale på skoler og øvrige uddannelsesinstitutioner af overførte midler på sundhedsområdet fra 2021.

Bilag

Præsentation røgfri nikotinprodukter

Punkt 66: Sundhedsfremme- og forebyggelsespulje 2023

29.09.00-P20-2-21

Resume

Byrådet har med budgetaftalen 2022-2025 besluttet af videreføre Sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen på 1,5 mio. kr. i 2023. Puljen anvendes til afprøvning af nye sundhedsfremmende og forebyggende indsatser målrettet borgere i Randers Kommune. I sagen præsenteres forvaltningens forslag til udmøntning af Sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen for 2023.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget

1. at udvalget drøfter og godkender indstilling om indsatser i Sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen for 2023.

Beslutning

1. at godkendt.

Sagsfremstilling

Kommunen skal ifølge Sundhedsloven tilbyde sundhedsfremmende og forebyggende indsatser, som skaber større trivsel og livskvalitet for alle borgere. Med Sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen ønskes det at gøre det nemmere for borgerne at tage de sunde valg i hverdagen. Dette ved målrettet at arbejde for at fremme borgernes sundhed og forebygge udviklingen af kroniske sygdomme senere i livet. Formålet med puljen er kort sagt at bidrage til at skabe de bedste rammer for, at alle borgere kan mestre et sundt og godt liv.

Sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen skal være med til at realisere Randers Kommunes sundhedspolitik. Ét af de fire fokusområder heri er 'Fysisk og mental sundhed for alle borgere'. Her pointeres det, at alle borgere i Randers Kommune skal have mulighed for at leve et liv i trivsel og at sundhedsindsatserne skal tilrettelægges, så alle kan deltage. Forvaltningen peger på, at ulighed i sundhed er et område, hvor der kan gøres mere i Randers Kommune for at realisere sundhedspolitikens mål.

I Danmark har der været fokus på sundhedsfremme og forebyggelse i mange år. Alligevel er det et udviklingsområde, som kræver nye indsatser og idéer. Som kommune har vi mange erfaringer og indsatser, der virker. Med Randers Kommunes Sundhedsfremme- og forebyggelsespulje kan nye indsatser afprøves i en afgrænset periode. Det giver mulighed for at se, hvordan nye indsatser fungerer i praksis og hvilken effekt de har. Samtidig understøtter det prioriteringen af fremtidige sundhedsindsatser. Derfor har alle forvaltningsområder også været inviteret til at komme med indstillinger til puljen.

Pilotprojekter, som har modtaget bevilling fra puljen i 2021 og 2022, er oplyst i skemaet herunder samt beskrevet i bilag 1. De bevilgede projekter fra sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen i 2021 og 2022 bliver evalueret i takt med at projekterne nærmer sig deres afslutning.

Sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen for 2023

I budgetaftalen for 2022-2025 har forligspartierne besluttet at videreføre sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen på 1,5 mio. kr. i år 2023. I forlængelse heraf har forvaltningen i foråret 2022 indhentet ansøgninger på tværs af kommunens forvaltningsområder om midler til afprøvning af nye pilotprojekter. Ansøgningerne er indhentet gennem repræsentanter på chefniveau i Randers Kommunes Sundhedsalliance. Fagområderne har haft mulighed for at ansøge ved kort at beskrive pilotprojektet og et samlet budgetønske. Kriterierne for Sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen findes i bilag 2.

Forvaltningen præsenterer herunder de indkomne ansøgninger til pilotprojekter for 2023, som kan styrke arbejdet mod øget lighed i sundhed i Randers Kommune. Med udgangspunkt i kriterierne anbefaler forvaltningen (foruden de allerede reservede midler til hjernerystelseskoordinatoren) at bevilge midler til nedenstående nye pilotprojekter.

1. Sundhedspleje til 3½-årige: Sundhedstjek og åben konsultation i udvalgte daginstitutioner. Økonomi: 300.000 kr. Indsatsen afprøves fra januar 2023 til januar 2024. Dette pilotprojekt rummer et afgrænset antal daginstitutioner. Det bemærkes, at en fuld implementering er med under budgetforhandlingerne.

2. Sundhedsuge på voksenhandicapområdet. Sætte spot på fællesskaber, sundhedstilbud og viden om sundhed til borgere tilknyttet voksenhandicapområdet. Økonomi 110.000 kr. Indsatsen afprøves fra januar 2023 til januar 2024.
3. Aktive familiefællesskaber i naturen. Understøtte aktive og meningsfulde familiefællesskaber i boligsociale områder. Økonomi 300.000. Indsatsen afprøves fra januar 2023 til januar 2024.
4. Bedre søvn hos voksne. Søvnvejledningsforløb til voksne som oplever søvnproblemer. Økonomi 100.000 kr. Indsatsen afprøves i et år fra ultimo 2022.
5. "Randers er tjekket" - tjek af unge under 25 år for klamydia. Økonomi 240.000 kr. Indsatsen afprøves fra januar 2023 til januar 2024.

En mere dybdegående beskrivelse af indsatserne findes i bilag 2.

Skemaet herunder viser et overblik over pilotprojekternes varighed, den samlede økonomi, bevilling eller ansøgning om bevilling for 2021, 2022 og 2023.

År	2021	2022	2023
Sundhedskaravanen i Havndal	Bevilling givet 250.000 kr.		
Sundhedskompetencer	Bevilling givet 400.000 kr.		
Drop-Out	Bevilling givet 150.000 kr.	Bevilling givet 150.000 kr.	
Fødselsdepression	Bevilling givet 300.000 kr.	Bevilling givet 300.000 kr.	
Projekt Åben og Rolig	Bevilling givet 400.000 kr.	Bevilling givet 600.000 kr.	
Hjernerystelseskoordinator		Bevilling givet 450.000 kr.	Bevilling givet 450.000 kr.
Sundhedspleje til 3½-årige			Bevilling søges 300.000 kr.
Sundhedsuge på voksenhandicapområdet			Bevilling søges 110.000 kr.
Bedre søvn			Bevilling søges 100.000 kr.
Aktive familiefællesskaber i naturen			Bevilling søges 300.000 kr.
Randers er tjekket			Bevilling søges 240.000 kr.
Ansøgte midler	1.500.000 kr.	1.500.000 kr.	1.500.000 kr.
Midler til rådighed	1.500.000 kr.	1.500.000 kr.	1.500.000 kr.
Resterende midler	0 kr.	0 kr.	0 kr.

Økonomi

De udvalgte sundhedsfremmeindsatser finansieres af den afsatte Sundhedsfremme- og forebyggelsespulje for 2023.

Bilag

Bilag 2. Samlet ansøgninger sundhedsfremme- og forebyggelsespulje 2023

Bilag 1. Sundhedsfremme og forebyggelsespulje 2021 og 2022

Præsentation Sundhedsfremme og forebyggelsespuljen

Punkt 67: Proces- og tidsplan for udarbejdelse af ny kulturpolitik

00.01.00-P22-6-22

Resume

Forvaltningen har udarbejdet en proces- og tidsplan for kulturpolitik for perioden 2022-2025, der forelægges sundheds-, idræts- og kulturudvalget til orientering.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget,

1. at proces- og tidsplan for udarbejdelse af ny kulturpolitik godkendes

Beslutning

1. at godkendt

Sagsfremstilling

Den nye kulturpolitik skal danne den overordnede ramme for kulturområdet og arbejdet med at skabe bredde og styrke i vores aktiviteter indenfor kunst og kultur i hele Randers Kommune.

Forvaltningen har udarbejdet en proces- og tidsplan for udformning af en kulturpolitik for perioden 2022-2025. Planen lægger op til inddragelse af kulturinstitutioner, kulturelle foreninger, kulturelt vækstlag samt borgere. Udkast til kulturpolitikken sendes i høring i november/december 2022, og herefter vil den være klar til politisk behandling i januar/februar 2023.

Aktivitet	Tidspunkt	Bemærkninger
Møde med kulturledere	13. september 2022	
Borgermøde med inddragelse af kulturelle foreninger og kulturelt vækstlag. Sundheds-, idræts- og kulturudvalget inviteres	28. september 2022	
Udkast til kulturpolitik udarbejdes	September - oktober 2022	
Udkast til kulturpolitik behandles i Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	16. november 2022	Frist for aflevering af sagsfremstilling 28. okt.
Udkast til kulturpolitik sendes i høring i relevante politiske fagudvalg, råd og nævn, MED-udvalg og kulturinstitutioner	21. november 2022 - 14. december 2023	
Behandling af indkommende kommentarer fra høringsfasen	Januar 2023	
Godkendelse af revideret udkast til kulturpolitik i Sundheds-, idræts- og kulturudvalget, Økonomiudvalget og Byrådet	Januar/februar 2023	
Aftalemål godkendes på Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	Marts 2023	

Økonomi

Ingen

Punkt 68: Randers Kunstmuseum - årsregnskab og beretning 2021

20.04.00-S55-2-22

Resume

Randers Kunstmuseum har fremsendt årsregnskab og beretning for 2021 til godkendelse i sundheds-, idræts- og kulturudvalget.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget,

1. at årsregnskab og beretning for 2021 for Randers Kunstmuseum godkendes.

Beslutning

1. at godkendt.

Sagsfremstilling

Randers Kunstmuseum har fremsendt årsregnskab og beretning for 2021 til godkendelse i sundheds-, idræts og kulturudvalget, da Randers Kommune er hovedtilskudsyder. Årsregnskab og ledelsesberetning samt revisionsprotokollat er vedhæftet dagsordenspunktet.

Regnskabet viser et overskud på 48.566 kr. efter omkostninger på i alt ca. 6.2 mio. kr. Overskuddet overføres til egenkapitalen, der herefter udgør 530.502 kr. Det kommunale tilskud har været på ca. 4.2 mio. kr., det statslige tilskud på ca. 1.3 mio. kr. Der er opnået fondstilskud og andre ikke-offentlige tilskud på i alt 207.000 kr., og der er opnået lønkomensation fra de statslige covid-hjælpepakker for ca. 150.000 kr. De væsentligste udgifter er lønomkostningerne, der udgør ca. halvdelen af de samlede omkostninger.

2021 har som det tidligere år været påvirket af coronakrisen, hvor nedlukninger og restriktioner antageligt har medført, at besøgstallet nu er 21.683 og heraf er 6.229 børn. Besøgstallet er klart lavere end før coronakrisen, hvor der i 2019 eksempelvis var ca. 37.648 besøgende. Tallet er dog stigende, idet der i 2020 var 17.853 besøgende. Coronakrisen har givet anledning til at udvikle digitale formidlingstilbud, hvor 37.534 gæster har deltaget i 2021. Museet har lanceret ny hjemmeside, der tager højde for en større grad af digital formidling, og besøg via hjemmeside er nu steget med 400%.

Den digitale adgang til museet er et supplement til det fysiske besøg. Årets særudstillinger har omhandlet følgende kunstnere Helen Schou, Anders Bonnesen, Sven Dalsgaard og Claus Carstensen. Sven Dalsgaard udstillingen "Efterskrift" fremhæves af museet som en særlig succes, udsprunget af et samarbejde med Randers Teater, der producerede forestillingen "Sven fra Randers". Samarbejdet har ført til udsolgte, tværfaglige formidlingsarrangementer og en udveksling af gæster mellem teater og kunstmuseum og dermed en fornyelse af publikumsgrupperne på såvel teater som kunstmuseum.

Kunstmuseet arbejder med den ambition, at børn og unge skal møde billedkunst og udfolde sig i billedkunst - og at denne indsats skal øges i kvalitet og omfang. Denne ambition er indfriet gennem billedskolens aktiviteter. Billedskolens hold er øget fra 2 til 5, og talenholdet for unge arbejder vedholdende og med stort engagement. Til gengæld har det været svært at få udfoldet samarbejdet med skolerne, og som årsag henvises der til covid, idet skolerne har været ramt af høje smittetal og restriktioner. Det viser sig også i et tydeligt fald i antallet af skoleomvisninger på museet. Gennem investering i et mobilt billedkunst-atelier, det såkaldte BLÅ RUM, har museet nu fremadrettet mulighed for at opsøge skoler og dagtilbud over hele Randers Kommune med billedkunstaktivitet med professionelle formidlere og dermed imødegå de aktuelle udfordringer med opspøgende, decentrale, professionelle aktiviteter.

Museet har fornyet sin samling med flere værker gennem donationer fra fonde og private, nemlig to malerier af Mie Mørkeberg, et stort maleri af Claus Carstensen og en række værker af Sven Dalsgaard. Forskningsmæssigt har museet arbejdet med Sven Dalsgaards dagbøger, og museets Ph.D. Christiane Særkjær har afsluttet sin afhandling "Eksperiment, dialog og Kunst" om tiltrækning af nye brugergrupper gennem deltagende formidling med stor anerkendelse fra bedømmelsesudvalget. Desuden har Randers Kunstmuseums samling igen vist sig interessant i både nationalt og internationalt perspektiv, idet 27 værker har været udlånt.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

Regnskab 2021- Randers Kunstmuseum - Årsregnskab 2021.pdf

Regnskab 2021 Randers Kunstmuseum - Protokol 2021.pdf

Regnskab 2021 Randers Kunstmuseum - Årsberetning 2021.pdf

Punkt 69: Randers Kammerorkester - årsregnskab og beretning 2021

20.03.05-S55-1-20

Resume

Randers Kammerorkester har fremsendt årsregnskab og beretning for 2021 til godkendelse i sundheds-, idræts- og kulturudvalget.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget,

1. at årsregnskab og beretning for 2021 for Randers Kammerorkester godkendes.

Beslutning

1. at godkendt

Sagsfremstilling

Randers Kammerorkester har fremsendt årsregnskab og beretning for 2021 til godkendelse i Sundheds-, idræts- og kulturudvalget. Årsregnskab inkl. ledelsesberetning samt revisionprotokollat er vedhæftet dagsordenspunktet. Det godkendte årsregnskab skal efterfølgende sendes til Statens Kunstfond til orientering.

Regnskabet viser et overskud på 72.977 kr. efter omkostninger på ca. 12.3 mio. kr. Overskuddet overføres til egenkapitalen, der herefter udgør -198.861 kr. Det kommunale tilskud i 2021 udgjorde ca. 5.2 mio. kr., det statslige ca. 5.7 mio. kr. Der er opnået fondstilskud på 400.000 kr., og sponsorindtægter på ca. 100.000 kr. Kammerorkestrets egenindtægter udgjorde ca. 990.000 kr., hvoraf ca. 2/3 stammer fra undervisningsindtægter. På udgiftssiden er det den kunstneriske produktion, der er langt den største omkostning, ca. 9.5 mio. kr., der dækker lønninger til det kunstneriske personale, koncertsalsleje mv. Dernæst udgør udgifter til administration, løn til personale og ledelse samt omkostninger til PR mv. ca. 2.6 mio. kr.

Af ledelsesberetningen fremgår det, at covid-19 har haft stor indflydelse på orkestrets virksomhed. Restriktionerne har medført aflysninger af mange koncerter, og ved de gennemførte koncerter har begrænsning af publikum været nødvendigt. Derfor er publikumstallet naturligvis dalet markant, og målopfyldelse i forhold til rammeaftalen har været udfordret. Kammerorkesteret har omstillet sig under coronakrisen og forfulgt målene på anden måde, fx. ved at opsøge publikum med koncerter i skolegårde, på plejehjem og på vaccinationscenteret. De har arrangeret orkesterprøver for psykisk sårbare samt fastholdt koncerttilbud for børn og børnefamilier. Desuden har orkestret produceret videoerne "Musik i en særlig tid", hvor en række af små You-Tube film med musik, spillet af orkestret, kan hentes. Der har været over 140.000 visninger. Aktivitetsniveauet er således holdt oppe, og såvel koncertvirksomheden som musikformidling og publikumsudvikling er fastholdt bedst muligt.

Også orkestrets internationale aktiviteter fastholdt og den kunstneriske høje kvalitet er blevet styrket gennem gæstemusikere, solister, gæstedirigenter mv., ligesom orkestret har indgået i samarbejder med en række andre professionelle orkestre, Danmarks Radio, musikinstitutioner lokalt og nationalt.

2020-21 var orkestrets 75 års jubilæumssæson. En række jubilæumsaktiviteter er blevet aflyst, og andre er blevet gennemført med ændringer. Det er lykkedes orkestret at markere jubilæet trods de coronarelaterede forhindringer. Blandt de højt profilerede aktiviteter var en international komponistkonkurrence, koncert med violinist Henning Kraggerud samt transmission på DR P2 af den egentlige jubilæumskoncert den 14. april 2021.

Samlet set har orkestret bevæget sig gennem en vanskelig periode med nedgang i antal koncerter og publikum, hvor orkestret gennem alternative muligheder alligevel har fastholdt og udbygget sin position som:

- lokalt og nationalt fyrtårn med både bred og kvalitetsbevidst repertoireprofil,
- outreach til ikke-koncertvant publikum,
- ansvarlig for nykomponeret og klassisk musik i dansk musikliv,
- internationalt anerkendt orkester
- vigtig aktør i nationalt musiksamarbejde,
- garant for faste månedlige musiklytteklubsarrangementer for børn i Randers Kommune,

- udbyder af skolerettede koncerter og samarbejde med skolebørn om koncertproduktioner gennem skoletjenestenetværk,
- vigtig aktør for talentudvikling sammen med musik- og kulturskolerne i Østjylland og musikkonservatoriet

Økonomi

Sagen har ingen budgetmæssige konsekvenser.

Bilag

Randers Kammerorkester Årsrapport 2021

Randers Kammerorkester 2021 Revisionsprotokollat

Punkt 70: Ansøgning om kulturstøtte til Randers Regnskov

20.00.00-Ø40-6-22

Resume

Randers Kommune har modtaget en ansøgning fra Randers Regnskov om en årlig kulturstøtte på 2,4 mio. kr. i perioden 2023-2026. Med denne sag fremsendes ansøgningen til drøftelse i sundheds, idræts og kulturudvalget.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at ansøgningen drøftes

Beslutning

Videresendes til budgetforhandlingerne.

Sagsfremstilling

Randers Regnskov er en af de bedst kendte og mest profilerede kulturinstitutioner i Randers Kommune. Randers Regnskov har en omsætning på ca. 40 mio. kr årligt, de beskæftiger ca. 115 personer (ca. 65 årsværk) og de besøges hvert år af mellem 250-270.000 gæster.

Randers Regnskov har udover driften af selve den zoologiske have og det internationale samarbejde med andre zoologiske haver et særligt fokus på naturbevarelse og formidling om natur, biodiversitet og forskning. Randers Regnskov er derudover involveret i et projekt, som handler om at redde truet natur i regnskoven i Ecuador.

Randers Regnskov ønsker at intensivere naturdannelsen blandt især børn og unge og de vil derfor invitere alle kommunens børn i 6. klasse på et årligt klassebesøg i Randers Regnskov for på den måde at skabe fascination og inspiration til børn og unges naturkendskab.

Dansk natur er også i fokus. I 2020 åbnedes første etape af en ny satsning kaldet "Tidsrejsen", som præsenterer nedslag i Danmarks naturhistorie via 50 formidlingspunkter i Randes Kommune. Projektet støttes af blandt andet Nordea Fonden. Randers Kommune støtter også "Tidsrejsen" med et anlægstilskud på i alt 3,5 mio. kr. i perioden 2022-2023.

Randers Kommune yder i forvejen et årligt driftstilskud til Randers Regnskov. I 2022 er dette tilskud på 2,3 mio. kr.

For at kunne realisere de forskellige planer om øget formidling og udbredelse af naturkendskab søger Randers Regnskov om et årligt kulturtilskud på 2,4 mio. kr. i perioden 2023-2026 hos Randers Kommune. Ansøgningen er vedlagt denne sag som bilag.

Forvaltningen beder med denne sag sundheds, idræts og kulturudvalget om at drøfte ansøgningen.

Økonomi

Der er ikke midler til et årligt tilskud på 2,4 mio. kr. Et eventuelt tilskud vil derfor kræve en ekstra bevilling.

Bilag

Ansøgning om udviklingsstøtte til Randers Regnskov

Punkt 71: Velfærdsalliance med Dansk Boldspil Union

18.20.00-A00-2-22

Resume

Randers Kommune og Dansk Boldspil Union ønsker at indgå en velfærdsalliancen som sikrer gode rammer for udvikling af fodbolden i Randers Kommune. Det er en 4 årig aftale som beløber sig til 193.750 kr. om året der fordeles mellem Kultur og fritid, Eventafdelingen, Omsorgsafdelingen og Randers ungdomsskole.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget,

1. at velfærdsalliancen godkendes.

Beslutning

1. at godkendt

Sagsfremstilling

Randers Kommune og Dansk Boldspil Union (DBU) anser hinanden for centrale samarbejdspartnere, når det handler om at sikre gode rammer for udvikling af fodbolden. For at understøtte den fortsatte udvikling indgås en velfærdsalliance mellem parterne. Det overordnede formål med velfærdsalliancen er, at sikre udvikling og implementering af fodboldindsatser i kommunen. Med afsæt i aftalen vil fodboldspillets forskellige elementer blive brugt som løftestand og medvirke til at løse traditionelle kommunale opgaver via de lokale fodboldklubber.

Aftalen indebærer et samarbejde om fodboldaktiviteter på både bredde- og eliteniveau. Følgende aktiviteter er valgt med afsæt i fodboldklubbernes behov, og danner derfor rammen for at understøtte breddeområdet de næste 4 år:

A) Randers Fodboldlounge: Etablering og facilitering af et fælles fundament for udvikling af fodbolden i Randers Kommune.

B) Fodboldklubber i landdistriktsområdet: Fokus på at understøtte udviklingen af fodboldklubberne i landdistriktsområderne gennem årlig afsat DBU konsulenthjælp samt sideløbende indsats via udrulningen af DBU's Børnestrategi.

C) Udvikling af pige/kvindefodbold: Fokus på at styrke fodboldklubbernes pigemiljøer ved at understøtte rekrutteringen af både flere pigespillere og pige/kvindetrænere gennem målrettede indsatser via årlig afsat DBU konsulenthjælp.

D) Udvikling af fodboldmiljøer for unge: Fokus på at understøtte og udvikle initiativer samt viden om fastholdelse af fodboldklubbernes unge medlemmer mellem 10-18 år.

E) Brobygningsindsats mellem Fodboldlinjen Randers og lokale fodboldklubber: Understøttelse af fodboldklubbernes frivillighedsområde gennem brobygningsindsats fra Fodboldlinjen Randers og ud i de lokale fodboldklubber.

F) FC Demens: Opstart af den fondsfinansierede indsats 'FC Demens', der er målrettet at engagere personer med demens og deres pårørende i et meningsfuldt fodboldfællesskab i foreningsregi.

Alle indsatser er uddybet i bilag 1.

Ovenstående indsatser suppleres med følgende eliteaktiviteter og events:

G) 2 stk. venskabskampe for U21 Herrelandsholdet.

H) 2 stk. finaleafviklinger (piger-drenge) for DBU's skoleturnering, Ultra Skolepokalen.

Aftaleperioden er 4 årig fra 1. oktober 2022 til 30. september 2026.

De lokale fodboldklubber er afgørende samarbejdspartnere for en succesfuld aftaleperiode. Aftaleoplægget blev præsenteret for de lokale fodboldklubber på kommunemødet den 14. marts 2022, hvor der var opbakning fra de fremmødte klubber til aftaleudkastet.

Randers Kommune skal betale et tilskud på 193.750 kr. årligt til DBU for de nævnte aktiviteter.

Økonomi

Randers Kommune skal betale et tilskud på 193.750 kr. årligt til DBU. Beløbet fordeles mellem flere afdelinger. Se fordelingen i nedenstående tabel.

Årstal	Samlet beløb	Kultur og Fritid	Eventafdeling	Omsorgsafdelingen	Randers Ungdomsskole
2022	193.750	95.000	87.500	6.250	5.000
2023	193.750	95.000	87.500	6.250	5.000
2024	193.750	95.000	87.500	6.250	5.000
2025	193.750	95.000	87.500	6.250	5.000
I alt	775.000	380.000	350.000	25.000	20.000

I øvrigt henvises til bilag 2.

Midlerne fra Kultur og Fritid kommer henholdsvis fra driftsmidler til idrætsområdet og puljen på 1 million kr. til frivillige træner/ledere, som blev bevilliget af de ekstra breddeidrætsmidler for 2022-2024.

Bilag

Bilag 1 - EDANS-aktiviteter, pr. 01.07.2022., Randers Kommune.pdf

Bilag 2 - Økonomi, pr. 01.07.2022., Randers Kommune.pdf

Bilag 3 - Oplæg til velfærdsalliance, Randers Kommune, pr. 01.07.2022

Punkt 72: Forlængelse af kontrakt vedr. plejeopgaver på Ulvehøj idrætsanlæg

88.00.00-Ø54-3-22

Resume

Se præsentation af sagen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget

1. at aftalen med Vorup FB Fond om overtagelse af driftsansvar på idrætsanlægget Ulvehøj forlænges med 2 år.

Beslutning

1. at godkendt

Sagsfremstilling

Vorup FB Fond indgik i 2019 aftale med Randers Kommune om at overtage driftsansvaret af idrætsanlægget Ulvehøj. Fonden forpligter sig med aftalen til at stå for al pleje og vedligehold af Idrætsanlægget Ulvehøj.

Aftalen trådte i kraft 01.02.2019 og er gældende til og med 31.12.2022.

Der er mulighed for forlængelse af aftalen med yderligere 2x12 måneder, under forudsætning af, at Kommunen udnytter sin option i det generelle udbud af vedligehold og pleje af idrætsanlæg i Randers Kommune.

Det blev på møde i sundheds-, idræts- og kulturudvalget d. 23. marts 2022 besluttet at udnytte optionen i det generelle udbud af vedligehold og pleje af idrætsanlæg.

Vorup FB Fond har bekræftet at ville forlænge aftalen.

Økonomi

Aftalen er en fortsættelse af den nuværende aftale med samme økonomi, som dækker over standard pleje og supplerende pleje med et samlet beløb på 290.000 kr årligt.

Bilag

Kontrakt om driftsansvar på Ulvehøj idrætsanlæg 2019-2022

Punkt 73: Budgetopfølgning pr. 31. maj 2022 for sundheds-, idræts- og kulturudvalgets bevillingsområder

00.30.00-S00-8-21

Resume

Som led i økonomistyringen har forvaltningen udarbejdet budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 31. maj 2022. Opfølgningen indeholder en redegørelse for det forventede regnskabsresultat på drift og anlæg. Resultatet af udvalgets budgetopfølgning vil indgå i præsentationen af kommunens samlede økonomi, som forelægges byrådet den 12. september 2022.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget,

1. at budgetopfølgningen godkendes og indarbejdes i den samlede sag, som forelægges byrådet

Beslutning

1. at godkendt

Sagsfremstilling

Der er foretaget en budgetopfølgning pr. 31. maj 2022 på sundheds-, idræts- og kulturudvalgets bevillingsområder.

Herunder redegøres overordnet for opfølgningen, og der henvises til vedhæftede bilag for en mere detaljeret gennemgang.

Drift

På udvalgets område forventes der på nuværende tidspunkt i forhold til årets bevillinger et samlet underskud på serviceudgifter på 3,8 mio. kr., fordelt med 0,9 mio. kr. på kultur- og fritidsområdet og 2,9 mio. kr. på sundhedsområdet.

Hertil kommer et underskud på 2,8 mio. kr. vedr. aktivitetsbestemt medfinansiering, der ikke er omfattet af serviceudgifterne og skyldes reguleringer vedr. tidligere år.

Underskuddet vedr. serviceudgifter dækkes ind af overførsler fra tidligere år.

I oversigtsform ser budgetopfølgningen således ud:

Service	Oprindeligt budget	Korrigeret budget ekskl. overførsler	Bevillingsansøgninger	Korrigeret budget ekskl. overførsler inkl. bevillingsans.	Forventet forbrug	Årets forventede resultat ekskl. overførsler	Overførsler	Årets forventede resultat inkl. overførsler
Kultur og fritid, serviceudgifter	176,7	173,3	0,0	173,3	174,2	0,9	-12,8	-11,9
Sundhed, servicedriftsudgifter	120,5	120,5	0,0	120,5	123,5	2,9	-5,9	-2,9
I alt	297,2	293,8	0,0	293,8	297,6	3,8	-18,7	-14,9
Medfinansiering på sundhedsområdet	384,0	384,0	0,0	384,0	386,8	2,8	0,0	2,8
I alt	681,2	677,8	0,0	677,8	684,4	6,6	-18,7	-12,0

Anlæg

På kultur- og fritidsområdet forventes et overskud på anlægsbevillingerne i 2022 som følge af at en del af de midler, der er afsat til idrætsprojekter vil blive fordelt over flere år. Endvidere er der overførte bevillinger i forhold til især Dronningborg-hallen og Kulturhuset, der først vil blive anvendt i 2023 eller senere.

På sundhedsområdet forventes bevillingerne incl. overførsler fra 2021 stort set anvendt i løbet af 2022.

Anlæg	Oprindeligt budget	Korrigeret budget ekskl. overførsler	Bevillingsansøgninger	Korrigeret budget ekskl. overførsler inkl. Bevillingsansøgninger	Forventet forbrug	Årets forventede resultat ekskl. overførsler	Overførsler	Årets forventede resultat inkl. overførsler
Skattefinansierede anlæg, kultur og fritid	38,4	45,9	0,0	45,9	27,9	-18,0	-28,6	-46,6
Skattefinansierede anlæg, sundhed	4,4	4,4	0,0	4,4	7,2	2,8	-3,6	-0,8
I alt	42,8	50,3	0,0	50,3	35,1	15,2	-32,2	-47,4

Økonomi

Der henvises til redegørelsen herover, og det bemærkes endvidere at der ikke søges bevillingsmæssige ændringer i forbindelse med budgetopfølgningen.

Bilag

Notat - Sundhed, Idræts og kulturudvalget

Punkt 74: Gensidig orientering

00.22.04-A00-7-21

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at orienteringerne tages til efterretning

Beslutning

1. at taget til efterretning

Sagsfremstilling

- Økonomi - orientering
- Overvægtsrapport, strategi for overvægtsbehandling børn - bilag vedhæftet
- Samarbejdsaftale UUR. Ressourceforløb til unge - bilag vedhæftet
- NOVU - orientering

Bilag

Ressourceforløb unge

Overvægtsrapport

Aktuelt fra kultur og fritid